

УДК 657

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З КОНТРАГЕНТАМИ

Тетяна Королюк

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
Тернопіль, Україна
ORCID: 0000-0002-8142-8310*

Резюме. Організація обліку розрахунків з контрагентами є невід'ємною складовою системи бухгалтерського обліку підприємства, яка гарантує своєчасне і точне відображення фінансових зобов'язань, включаючи дебіторську та кредиторську заборгованість у процесі реалізації товарів, робіт і послуг. У зв'язку з розвитком бізнесу і збільшенням кількості контрагентів особливо важливо впровадити чітку систему обліку для мінімізації ризиків та контролю виконання фінансових зобов'язань. Основою організації обліку є правильний вибір форм та методів, що забезпечують зв'язок між первинними документами й синтетичними та аналітичними даними, а також ведення картотек контрагентів з повною інформацією про взаєморозрахунки. Це дає змогу планувати фінансові потоки і здійснювати ефективний контроль, своєчасно виявляти відтермінування та моніторити фінансовий стан підприємства. Сучасна автоматизація облікових процесів підвищує точність і швидкість опрацювання інформації, знижуючи ризик людських помилок, хоча ефективність залежить також від кваліфікації персоналу та якості IT-інфраструктури. Правильне документальне оформлення розрахунків, яке регламентується нормативами і внутрішніми положеннями, запобігає суперечкам і помилкам. План рахунків містить окремі синтетичні та аналітичні рахунки для всіх категорій контрагентів, що сприяє прозорості обліку і своєчасному виявленню проблемних заборгованостей. Організація контролю за станом розрахунків включає регулярні звірки, інвентаризації і аналіз відтермінованої заборгованості, що знижує фінансові ризики. Інтеграція обліку з системами управління боргами та дебіторською заборгованістю допомагає ефективно планувати грошові потоки, а впровадження електронного документообігу збільшує прозорість і швидкість опрацювання. Внутрішній аудит підвищує достовірність облікових даних та знижує ризики зловживань. Важливим є впровадження системи моніторингу та оцінювання ефективності, що базується на аналізі ключових показників і своєчасному коригуванні облікових процедур. Такий системний підхід сприяє динамічному розвитку бухгалтерського обліку і відповідності сучасним вимогам бізнесу, забезпечуючи стабільність і конкурентоспроможність підприємства.

Ключові слова: організація обліку, розрахунки з контрагентами, бухгалтерський облік, фінансові зобов'язання, дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість, автоматизація, контроль.

https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2025.05.050

Отримано 05.10.2025

UDC 657

ORGANIZATIONAL ASPECTS OF ACCOUNTING FOR SETTLEMENTS WITH COUNTERPARTIES

Tetyana Korolyuk

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil, Ukraine

Summary. The organization of accounting for settlements with counterparties is an integral part of the enterprise's accounting system, which ensures a timely and accurate reflection of financial obligations, including accounts receivable and accounts payable, in the process of selling goods, works, and services. With the development of business and the increase in the number of counterparties, it is especially important to implement a clear accounting system to minimize risks and control the fulfillment of financial obligations.

The basis of accounting organization is the correct choice of forms and methods that ensure the connection between primary documents and synthetic and analytical data, as well as the maintenance of counterparty files with complete information on mutual settlements. This makes it possible to plan financial flows and exercise effective control, identify delays in a timely manner, and monitor the financial condition of the enterprise. Modern automation of accounting processes increases the accuracy and speed of information processing, reducing the risk of human error, although efficiency also depends on the qualifications of personnel and the quality of the IT infrastructure. Proper documentation of settlements, which is regulated by standards and internal regulations, prevents disputes and errors. The chart of accounts contains separate synthetic and analytical accounts for all categories of counterparties, which contributes to the transparency of accounting and the timely detection of problematic debts. Organizing control over the status of settlements includes regular reconciliations, inventories, and analysis of overdue debts, which reduces financial risks. Integrating accounting with debt and accounts receivable management systems helps to effectively plan cash flows, and the introduction of electronic document management increases transparency and processing speed. Internal auditing increases the reliability of accounting data and reduces the risk of abuse. It is important to implement a monitoring and performance evaluation system based on the analysis of key indicators and the timely adjustment of accounting procedures. Such a systematic approach contributes to the dynamic development of accounting and compliance with modern business requirements, ensuring the stability and competitiveness of the enterprise.

Key words: *accounting organization, settlements with counterparties, accounting, financial obligations, accounts receivable, accounts payable, automation, control.*

https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2025.05.050

Received 05.10.2025

Постановка проблеми. Облік розрахунків з контрагентами є однією з ключових складових господарської діяльності будь-якого підприємства, що безпосередньо впливає на фінансову стійкість, платоспроможність та надійність бізнес-процесів. Своєчасна й точна реєстрація господарських операцій з контрагентами забезпечує ефективне управління дебіторською та кредиторською заборгованостями, сприяє підвищенню інвестиційної привабливості підприємства і зменшенню фінансових ризиків. У сучасних умовах, особливо з огляду на динамічні зміни законодавства, фінансову нестабільність, а також значний вплив цифрових технологій, організація обліку таких розрахунків потребує постійного вдосконалення.

Рівень розвитку теорії та практики бухгалтерського обліку розрахунків з контрагентами в Україні в останні роки характеризується інтенсивним оновленням нормативної бази та застосуванням міжнародних стандартів. Проте, незважаючи на наявність низки фундаментальних досліджень у сфері бухгалтерського обліку, існує потреба в аналізі організаційних аспектів ведення обліку розрахунків з контрагентами з урахуванням особливостей українського законодавства та сучасних викликів бізнес-середовища. Це включає дослідження практичних проблем у застосуванні методик, недоліків у автоматизації, ефективності внутрішнього контролю та взаємодії бухгалтерських підрозділів із контрагентами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням обліку розрахунків з контрагентами займалися Л. В. Бабенко, В. С. Белозерцев, Л. А. Беляєва, О. С. Бондаренко, С. В. Візіренко, О. М. Гайдаржійська, К. В. Іваніцький, А. Ю. Кромбет, О. В. Круковська, Л. А. Майстер, К. О. Попович, О. В. Сисун, В. В. Фесенко, О. С. Худякова [1–8] та ін. Наведені автори досліджують такі ключові аспекти обліку розрахунків з контрагентами: теоретичні основи та класифікацію, методологію та організацію обліку, управлінський аспект, вплив зовнішніх факторів (в умовах інфляції, нестабільності економіки або під час воєнного стану/кризи). Облік розрахунків у працях авторів досліджується як ефективний інструмент управління фінансовими потоками та ризиками підприємства. Незважаючи на значний науковий доробок та наявність нормативно-правової бази [9; 10], практична організація обліку розрахунків із контрагентами часто залишається проблемною, що потребує подальшого дослідження. Ці питання переважно пов'язані з

недостатнім рівнем упровадження автоматизованих систем, які б могли мінімізувати ручні операції, а також зі складністю документального оформлення, особливо для великих підприємств. Як наслідок, виникають систематичні помилки у відображенні господарських фактів, що знижує якість облікової інформації та ускладнює управління фінансовими потоками, що, у свою чергу, зумовлює необхідність подальших досліджень та розроблення рекомендацій.

Метою статті є аналіз організації обліку розрахунків з контрагентами та розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності його ведення з урахуванням сучасних викликів бізнес-середовища.

Постановка завдання. Для досягнення мети поставлено такі завдання: проаналізувати організаційні підходи до обліку на підприємствах; визначити основні проблемні аспекти; оцінити можливості покращення облікової системи розрахунків з контрагентами.

Виклад основного матеріалу. Організація обліку розрахунків з контрагентами є невід’ємною складовою системи бухгалтерського обліку підприємства, що забезпечує відображення всіх господарських операцій із зобов’язаннями. Розрахунки з контрагентами охоплюють як дебіторську, так і кредиторську заборгованість, які виникають у процесі реалізації товарів, виконання робіт і надання послуг. Важливо, що організація обліку – це не лише технічне відображення операцій, але й комплексний управлінський процес, що пов’язаний із господарським плануванням, податковою політикою і фінансовим контролем. Цей процес включає встановлення правил обліку, вибір методів, оптимізацію документообігу й системи контролю. Виконання цих завдань підвищує прозорість фінансової звітності, забезпечує повноту і достовірність інформації, що дає змогу приймати ефективні управлінські рішення.

Основні аспекти організації обліку розрахунків з контрагентами наведено у табл. 1. Вона містить ключові елементи, які забезпечують ефективне ведення обліку та контроль взаємних зобов’язань підприємства. При виборі методів обліку слід враховувати специфіку бізнесу, обсяг операцій, використання інформаційних технологій. Водночас методи повинні відповідати чинному законодавству і вимогам податкового законодавства.

Таблиця 1. Елементи організації обліку розрахунків з контрагентами

<i>№ з/п</i>	<i>Елемент організації обліку</i>	<i>Опис і характеристика</i>
1	Вибір форми розрахунків	Готівкові, безготівкові, бартерні операції
2	Розроблення картотеки контрагентів	Індивідуальні картки з детальною інформацією
3	План рахунків	Синтетичні й аналітичні рахунки
4	Документальне оформлення	Договори, рахунки-фактури, акти прийому-передавання, накладні
5	Внутрішній контроль	Звірки, аудит, моніторинг відтермінованої заборгованості
6	Автоматизація	Використання ERP систем, електронний документообіг

Елемент організації обліку розрахунків з контрагентами, що стосується вибору форми розрахунків, є одним із ключових компонентів ефективного управління взаємовідносинами підприємства. Вибір форми розрахунків визначає спосіб, у який відбувається передавання коштів або еквівалентів вартості між підприємством і його контрагентами. Існують три основні форми розрахунків: готівкові, безготівкові та бартерні операції (табл. 2). Вибір форми розрахунків безпосередньо впливає на організацію документообігу, терміни проведення розрахунків, а також на податкові зобов’язання підприємства. Важливо, щоб обрана форма розрахунків відповідала як внутрішній політиці підприємства, так і вимогам законодавства.

Таблиця 2. Основні форми розрахунків із контрагентами: характеристика, переваги та вимоги до обліку

<i>Форма розрахунків</i>	<i>Суть та механізм</i>	<i>Переваги</i>	<i>Обмеження та вимоги до обліку</i>
Готівкові	Оплата готівкою. Простий і швидкий спосіб	Швидкість, простота використання	Обмеженість великих сум через законодавчі вимоги та ризики безпеки. Потребують чіткого документального оформлення й контролю для запобігання зловживанням
Безготівкові	Здійснюються через банківські перекази, електронні платіжні системи або інші безготівкові інструменти	Більша прозорість і контроль, зниження ризиків, пов'язаних із готівкою. Більш поширені в сучасному бізнесі	Вимагають належної інтеграції з банківськими системами та автоматизації бухгалтерського обліку для швидкого й точного відображення транзакцій
Бартерні операції	Обмін товарами чи послугами без використання грошей	Використовуються для оптимізації витрат або налагодження довготермінових партнерських відносин (у специфічних випадках)	Ускладнюють облік через необхідність оцінювання вартості товарів/послуг при обміні. Можуть вимагати додаткових процедур узгодження

Важливо розмежовувати різні категорії розрахунків: аванси, основні розрахунки за товарно-матеріальними цінностями, претензії, кредиторську заборгованість різного ступеня. Розроблення й використання картотек контрагентів – ключовий елемент, що дозволяє систематизувати інформацію й детально аналізувати взаєморозрахунки для планування фінансових потоків. Картотеки містять такі характеристики, як: сума заборгованості, терміни погашення, історія платежів, наявність претензій. Це сприяє своєчасному виявленню відтермінувань та визначенню заходів для їх усунення.

План рахунків бухгалтерського обліку – це ключовий інструмент, який регламентує порядок узагальнення інформації про розрахункові операції з різними категоріями контрагентів і містить синтетичні рахунки, що розділяють розрахунки на групи: з постачальниками, покупцями, підрядниками тощо [11]. Такий поділ створює основу для забезпечення прозорості обліку й полегшує контроль за взаєморозрахунками. Окрім синтетичних рахунків підприємства ведуть аналітичний облік, що розкриває стан заборгованості у розрізі кожного окремого контрагента, договору, платежу, дозволяє ідентифікувати відтерміновані платежі, провести планування подальших розрахунків та оцінити фінансовий стан кожного партнера. Облік розрахунків з контрагентами передбачає формування бухгалтерських проведення, які відображають відповідно збільшення та зменшення зобов'язань підприємства у різний час. Коректне застосування кореспонденції рахунків відповідно до Плану рахунків є основою для формування звітної інформації, яка використовується для фінансового аналізу та оцінювання ефективності діяльності підприємства.

Первинними документами, що підтверджують господарські операції, є договори, рахунки-фактури, накладні, акти прийому-передавання робіт або послуг. Вони забезпечують юридичну основу для відображення розрахункових операцій і мінімізують ризики спорів. Кожен документ повинен бути оформлений відповідно до вимог чинного законодавства, містити всі необхідні реквізити, відображати реальний факт здійснення господарської операції. Відсутність або неправильне оформлення первинних документів може призвести до помилок в обліку, зокрема до некоректного відображення сум дебіторської чи кредиторської заборгованості. Тому підприємства

повинні впроваджувати чіткі внутрішні положення, які регламентують форму, терміни і порядок оформлення документів, а також відповідальність за їх своєчасне подання.

Одними із новацій щодо спрощення правил оформлення актів виконаних робіт (наданих послуг) у випадках оплати безготівково плануються наступні: 1) відсутність обов'язкового підпису з боку замовника, якщо інше прямо не передбачено договором; 2) достатність підпису лише виконавця послуги для підтвердження факту виконання робіт; 3) за бажанням сторін можливо залишити двостороннє підписання (договірна свобода) [12]. Прийняття запропонованих новацій дозволить зменшити адміністративне навантаження на бізнес, пришвидшить бізнес-процеси, усуне невизначеність у тлумаченні вимог до первинних документів, зменшить кількість спорів між суб'єктами господарювання та контролюючими органами.

Регулярні звірки з контрагентами виступають базовим інструментом контролю, завдяки чому бухгалтерський підрозділ отримує можливість перевірити коректність і повноту облікових даних. Відсутність своєчасних звірок призводить до накопичення помилок, що суттєво ускладнює подальший аналіз фінансового стану. Ще одним ефективним інструментом є проведення інвентаризацій розрахунків, які дають змогу порівняти облікові дані з фактичним станом взаємних зобов'язань та виявити застарілі чи неправильні записи. Аналіз відтермінованої заборгованості є невід'ємною складовою внутрішнього контролю. Він дає змогу визначити причини відтермінування та прийняти відповідні заходи щодо її зменшення. Основу ефективності контролю складають чітко регламентовані внутрішні документи підприємства – положення, інструкції, що визначають послідовність дій і відповідальність. Важливо відзначити, що контроль повинен здійснюватися не лише з боку бухгалтерського підрозділу, а й включати підрозділи внутрішнього аудиту разом із зовнішніми аудиторами для забезпечення об'єктивності перевірок. Робота з претензіями і спорами, що виникають з боку контрагентів, також є частиною контролю, й вимагає своєчасного реагування і документального оформлення. Для підвищення прозорості обліку розрахунків підприємства доцільно впроваджувати системи внутрішнього аудиту, що здійснюють перевірку коректності облікових даних та відповідності їх нормативним вимогам. Важливим моментом є те, що аудитори не лише виявляють проблеми, а й надають рекомендації щодо їх усунення та вдосконалення облікової політики.

В сучасних умовах значну роль відіграє автоматизація процесу обліку розрахунків, що дозволяє збільшити точність, швидкість опрацювання інформації і знизити ймовірність людських помилок. Використання інформаційних систем дає змогу: інтегрувати дані обліку з фінансовою звітністю підприємства, що сприяє підвищенню якості й своєчасності звітних документів; дозволяє формувати оперативну аналітику, систематично контролювати стан дебіторської і кредиторської заборгованості, що важливо для прийняття ефективних управлінських рішень. Одночасно вона ускладнює вимоги до кваліфікації персоналу, адже необхідні знання з роботи з ІТ-системами й адаптації їх до специфіки діяльності підприємства. Недосконалість ІТ-інфраструктури часто є суттєвим обмежувальним фактором для розвитку автоматизації бухгалтерського обліку. Однак упровадження сучасних програмних продуктів, таких, як ERP-системи, робить можливим агрегування великого обсягу інформації та мінімізацію людського фактора у виникненні помилок [13]. Важливо налаштувати системи так, щоб вони автоматично відслідковували терміни розрахунків, вказували на відтермінування і формували відповідні звіти. Це дозволяє своєчасно реагувати на зміни у фінансовому стані й проводити коригування облікової політики.

Особливості організації обліку розрахунків залежать від масштабів і специфіки діяльності підприємства. У великих підприємствах організація обліку розрахунків зазвичай покладається на бухгалтерські підрозділи, які ведуть взаєморозрахунки з контрагентами. Такі структурні підрозділи застосовують комплексну систему документів, автоматизовані інформаційні системи (ERP, CRM) і внутрішні регламенти для забезпечення точності й своєчасності обліку. Практикується багатоетапна система перевірок, що охоплює документальне оформлення, погодження, реєстрацію і звірення даних. Використання масштабованих програмних продуктів дозволяє вести деталізований аналітичний облік, формувати звіти, відстежувати терміни платежів і взаємодіяти з контрагентами у режимі онлайн. Натомість, на малих підприємствах облік розрахунків проводиться за спрощеними схемами з урахуванням особливостей діяльності та ресурсів. Часто один працівник відповідає за весь пакет облікових функцій, що вимагає універсальності знань і зусиль. Через обмеженість фінансів і технологій недостатня автоматизація ускладнює ведення уніфікованих записів, що може позначитися на якості обліку та звітності. Водночас перевагою невеликих компаній є швидкість прийняття рішень і гнучкість в адаптації облікової політики до змін. Особливістю середнього бізнесу є поєднання елементів комплексної організації великих і спрощених схем малих підприємств. Основним завданням керівництва є розроблення оптимального балансу між автоматизацією, кваліфікацією працівників і вартістю облікової системи.

Серед проблем організації бухгалтерського обліку розрахунків з контрагентами можна виділити низку ключових аспектів, які негативно впливають на точність і своєчасність ведення обліку (табл. 3).

Таблиця 3. Основні проблеми й рекомендації щодо організації обліку розрахунків з контрагентами

<i>Проблема</i>	<i>Вплив</i>	<i>Рекомендації</i>
Несвоєчасне оформлення документів	Помилки у звітності, конфлікти з контрагентами	Упровадження електронного документообігу
Відсутність стандартизованих форм	Складність аналізу, затримки	Розроблення й упровадження типових форм
Нижча кваліфікація працівників	Некоректне ведення обліку	Регулярне навчання, підвищення кваліфікації
Відсутність системи моніторингу та оцінювання ефективності	Недостатня адаптивність обліку, фінансові ризики	Упровадження системи моніторингу, аналіз ключових показників, автоматизовані аналітичні системи, своєчасне коригування процедур та контроль

Для усунення проблеми несвоєчасного оформлення документів найефективнішим заходом є впровадження електронного документообігу. Це дозволяє автоматизувати процеси створення, передавання та збереження документів, що значно прискорює їх опрацювання і знижує ризики втрати або затримки інформації. Електронний документообіг також підвищує прозорість і зручність доступу до документів для всіх учасників процесу. Для подолання відсутності стандартизованих форм рекомендується розробити і впровадити типові бланки та шаблони документів. Це полегшить аналіз і систематизацію інформації, а також прискорить бухгалтерське оформлення і зменшить кількість помилок, пов'язаних з оформленням. Типові форми створюють базу для уніфікованого підходу в обліку та полегшують взаємодію з контрагентами. З метою підвищення кваліфікації працівників необхідно організувати навчальні заходи, семінари й тренінги. Підвищення професійного рівня працівників забезпечує якісне ведення обліку, зменшує ймовірність помилок і підвищує ефективність внутрішнього контролю,

сприяє швидшому освоєнню нових технологій і змін у законодавстві. Впровадження системи моніторингу та оцінювання ефективності включає аналіз ключових показників і своєчасне коригування облікових процедур, а саме: своєчасність проведення звірень, рівень відтермінування заборгованості, точність звітності, відповідність фактів господарської діяльності первинним документам. Відповідальність за моніторинг покладається на бухгалтерські підрозділи, внутрішній аудит і керівництво. Аналіз результатів моніторингу дозволяє вчасно коригувати облікові процедури, оптимізувати документообіг, упроваджувати нові технології, захищає підприємство від фінансових ризиків і допомагає вчасно виявляти проблемні зони.

Висновки. Організація обліку розрахунків з контрагентами є фундаментальною складовою облікової системи підприємства, що впливає на формування достовірної звітності та прийняття управлінських рішень. Цей процес охоплює як дебіторську, так і кредиторську заборгованість, а його раціональна побудова забезпечує ефективний контроль за виконанням зобов'язань та підвищує платоспроможність. У сучасних умовах, за інтенсивного розвитку бізнесу, важливим є впровадження чіткої та стандартизованої системи обліку, яка виходить за рамки простого технічного відображення операцій. Ефективна організація обліку є комплексним управлінським процесом, що включає вибір форм розрахунків, вибір рахунків, якісне документальне оформлення та внутрішній контроль. Для підвищення прозорості й достовірності інформації підприємства мають активно вдосконалювати організаційні та методичні аспекти, зокрема через автоматизацію та адаптацію до законодавчих змін. Ключовими елементами такої системи є регулярні звірення, інвентаризація та систематичний моніторинг відтермінованої заборгованості для мінімізації фінансових ризиків. Таким чином, якісна організація обліку розрахунків забезпечує повноту й точність даних, що є запорукою ефективного фінансового управління та стабільності.

Conclusions. The organization of accounting for settlements with counterparties is a fundamental component of an enterprise's accounting system, which affects the formation of reliable reporting and management decisions. This process covers both accounts receivable and accounts payable, and its rational structure ensures effective control over the fulfillment of obligations and increases solvency. In today's environment of rapid business development, it is important to implement a clear and standardized accounting system that goes beyond simple technical recording of transactions. Effective accounting organization is a complex management process that includes the selection of payment methods, the selection of accounts, high-quality documentation, and internal control. To increase the transparency and reliability of information, enterprises must actively improve organizational and methodological aspects, in particular through automation and adaptation to legislative changes. Key elements of such a system are regular reconciliations, inventory, and systematic monitoring of overdue debts to minimize financial risks. Thus, high-quality organization of accounting ensures the completeness and accuracy of data, which is a prerequisite for effective financial management and stability.

Список використаних джерел

1. Бабенко Л. В., Фесенко В. В. Прикладні аспекти обліку та внутрішнього контролю розрахунків із постачальниками і підрядниками. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2016. Вип. 4 (04). С. 419–424. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/bitstream/123456789/1207/1/Babenko.pdf> (дата звернення: 17.09.2025).
2. Белозерцев В. С., Худякова О. С. Методика обліку та аудиту розрахунків з контрагентами на підприємстві. Економіка та держава. 2019. № 1. С. 73–77. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2019.1.73>

3. Беляєва Л. А., Сисун К. О. Сучасні тенденції у розрахунках з постачальниками та підрядниками. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2020. Випуск 3 (26). С. 139–145. URL: http://www.easterneuropeebm.in.ua/journal/26_2020/25.pdf (дата звернення: 17.09.2025).
4. Бондаренко Н. М. Внутрішньогосподарський контроль зобов'язань перед постачальниками та підрядниками. Економіка і суспільство. 2017. Випуск 13. С. 1307–1315. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/218.pdf (дата звернення: 17.09.2025).
5. Візіренко С. В., Іваніцький К. В. Організація обліку розрахунків з контрагентами. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 23. С. 58–63. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.23.58>
6. Гайдаржийська О. М., Попович О. В., Кромбет А. Ю. Теоретичні аспекти обліку розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками. Електронний науковий фаховий журнал Мукачівського державного університету «Економіка та суспільство». 2018. № 18. С. 874–880. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/40433> (дата звернення: 17.09.2025).
7. Круковська О. Особливості обліку розрахунків із постачальниками, підрядниками та кредиторської заборгованості аграрних підприємств. Таврійський науковий вісник. Серія : Економіка. 2021. № 5. С. 123–130. DOI: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2021.5.15>
8. Maister L., Hladii I., Otkalenko O. Organization of accounting with suppliers. European Science. 2023. № 3 (sge 20–03). P. 96–104. DOI: <https://doi.org/10.30890/2709-2313.2023-20-03-004>
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 19.09.2025).
10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 26.09.2025).
11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2019 № 226 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 02.10.2025).
12. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 14023-1 від 09.09.2025. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/57290> (дата звернення: 02.10.2025).
13. Королюк Т. М., Співак С. М., Ратинський В. В. Облік в управлінні підприємством в умовах цифрової економіки. Галицький економічний вісник. 2023. Том 85. № 6. С. 88–96. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.06.088

References

1. Babenko L. V., Fesenko V. V. (2016) Prykladni aspekty obliku ta vnutrishnoho kontrolyu rozrakhunkiv iz postachalnykamy i pidryadnykamy [Practical aspects of accounting and internal control of payments to suppliers and contractors]. Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnya, vol. 4 (04), pp. 419–424. Available at: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/bitstream/123456789/12071/Babenko.pdf> (accessed: 17 September 2025).
2. Belozertsev V., Khudyakova E. (2019) Metodyka obliku ta audytu rozrakhunkiv z kontrahentamy na pidpryyemstvi [Methods of accounting and auditing of settlements with counteragents at the enterprise]. Ekonomika ta derzhava, vol. 1, pp. 73–77. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2019.1.73>
3. Belyaeva L., Sysun K. (2020) Suchasni tendentsiyi u rozrakhunkakh z postachalnykamy ta pidryadnykamy [Current trends in payments to suppliers and contractors]. Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnya, vol. 3 (26), pp. 139–145. Available at: http://www.easterneuropeebm.in.ua/journal/26_2020/25.pdf (accessed: 17 September 2025).
4. Bondarenko N. M. (2017) Vnutrishnohospodarskyu kontrol zobovyzan pered postachalnykamy ta pidryadnykamy [Internal control of liabilities before suppliers and contractors]. Ekonomika i suspilstvo, vol. 13, pp. 1307–1315. Available at: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/218.pdf (accessed: 17 September 2025).
5. Vizirenko S., Ivanitskyi K. (2020) Orhanizatsiya obliku rozrakhunkiv z kontrahentamy [Organization of accounting of settlements with contractors]. Investytsiyi: praktyka ta dosvid, vol. 23, pp. 58–63. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.23.58>
6. Gaydarzhyska O. M., Popovich O. V., Krombet A. Y. (2018) Teoretychni aspekty obliku rozrakhunkiv pidpryyemstva z postachalnykamy ta pidryadnykamy [Method of calculations of the enterprise with suppliers and contractors]. Ekonomika i suspilstvo, vol. 18, pp. 874–880. Available at: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/40433> (accessed: 17 September 2025).
7. Krukovska O. (2021) Osoblyvosti obliku rozrakhunkiv iz postachalnykamy, pidryadnykamy ta kredytorskoyi zaborhovanosti ahrarnykh pidpryyemstv. [Peculiarities of accounting with settlements, suppliers, contractors and liabilities of agricultural enterprises]. Tavriyskyu naukovyy visnyk. Seriya: Ekonomika, no. 5, pp. 123–130. DOI: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2021.5.15>

8. Maister L., Hladii I., Otkalenko O. (2023) Organization of accounting with suppliers. *European Science*, no. 3 (sge 20–03), pp. 96–104. DOI: <https://doi.org/10.30890/2709-2313.2023-20-03-004>
9. Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 16.07.1999 no. 996-XIV. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (accessed: 19 September 2025).
10. Podatkovyy kodeks Ukrainy vid 02.12.2010 no. 2755-VI. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (accessed: 26 September 2025).
11. Instruktsiya pro zastosuvannya Planu rakhunkiv bukhhalters'koho obliku aktyviv, kapitalu, zobov'yazan' i hospodars'kykh operatsiy pidpriumstv i orhanizatsiy: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 31.05.2019 no. 226 zi zminamy ta dopovnennyamy. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (accessed: 2 October 2025).
12. Proekt Zakonu pro vnesennya zmin do Zakonu Ukrainy "Pro bukhhalters'kyi oblik ta finansovu zvitnist' v Ukraini" vid 09.09.2025 no. 14023-1. Available at: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/57290> (accessed: 2 October 2025).
13. Korolyuk T., Spivak S., Ratynskyi V. (2023) Oblik v upravlinni pidpriumstvom v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Accounting in enterprise management in the digital economy]. *Galician economic journal*, vol. 85, no. 6, pp. 88–96. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.06.088